

Pohled České národní banky na činnost a postavení výborů pro audit

Věra Mazánková
sekce regulace a
mezinárodní spolupráce na FT

Praha, 29. 4. 2016

Česká národní banka

- vykonává **dohled nad významnou částí** účetních jednotek, které jsou subjektem veřejného zájmu - **SVZ**

a

- využívá výsledky povinného ověření účetní závěrky auditorem

Kvalitní audit ČNB potřebuje a vítá aktivity, které k co nejvyšší kvalitě mohou přispívat - včetně fungování výborů pro audit (VpA)

Evropské reformy auditu přinesly pozitivní posun ve směru širšího vnímání a lepšího chápání auditu, i výborů pro audit, a jejich rolí

V období přípravy a implementace evropských reforem auditu ČNB

- podporovala zřizování a zpřesňování požadavků na výbory pro audit a jejich členy
- spatřovala určité rezervy z hlediska konzistentnosti se sektorovými předpisy pro finanční trh, dohled jejichž dodržování vykonává
  - statut, zřizování a fungování VpA
  - začlenění VpA do řídicího a kontrolního systému (*governance*) SVZ
- v nyní projednávané verzi novely ZOA jsou dílčí návrhy a připomínky ČNB v zásadě zohledněny

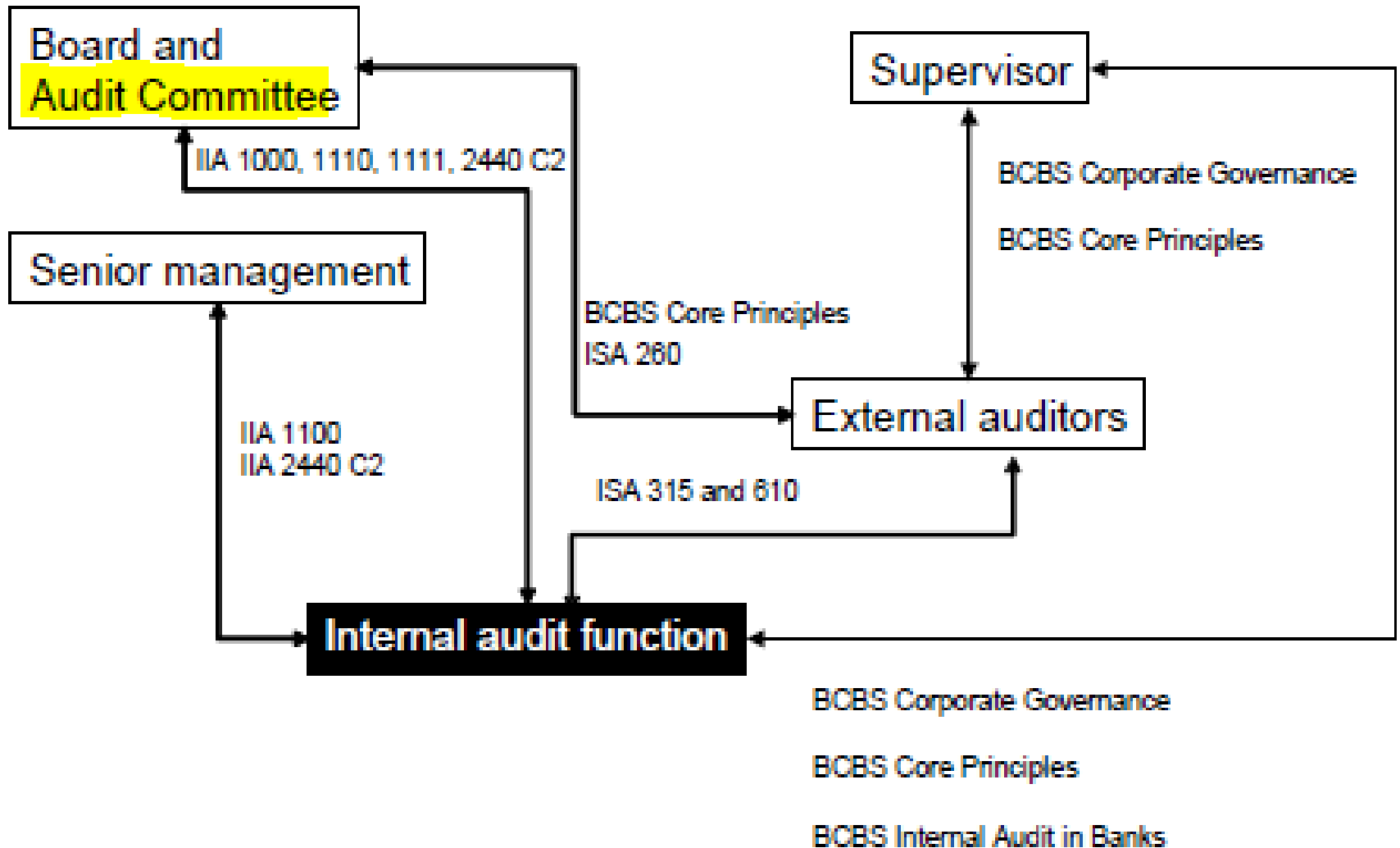
„Česká národní banka **v roli orgánu dohledu** navazuje na příslušné **evropské a národní právní předpisy a související dokumenty**⁵. Jako klíčová východiska pro svou činnost při péči o bezpečné fungování a rozvoj finančního trhu v České republice a přispívání ke stabilitě jejího finančního systému jako celku⁶ Česká národní banka **uplatňuje také dokumenty dalších relevantních orgánů a organizací**⁷.“

⁵ Např. doporučení a sdělení Evropské komise týkající se finančního trhu; **výstupy evropských uskupení orgánů regulace a dohledu** nad finančním trhem

⁷ Např. 12 Key Standards for Sound Financial Systems, **Rada pro finanční stabilitu (FSB)**; .. **BCBS**, ... **IOSCO**, ... **IAIS**, ..

Zdroj: Úřední sdělení ČNB z 10. 12. 2010 k výkonu činnosti na finančním trhu

Právní úprava v oblasti auditu a mezinárodně uznávané standardy FT - pokud jde o governance, vnitřní kontrolní systémy, interní audit, výbory pro audit i audit externí – jsou dlouhodobě konzistentní:

BCBS Core Principles

- BCBS **Corporate Governance** - r. 1999, 2006, 2010, **2015**
- BCBS **External audits of banks** - r. 2002, 2008, **2014**

- BCBS **Internal Audit** in Banks - r. 2001, **2012**:

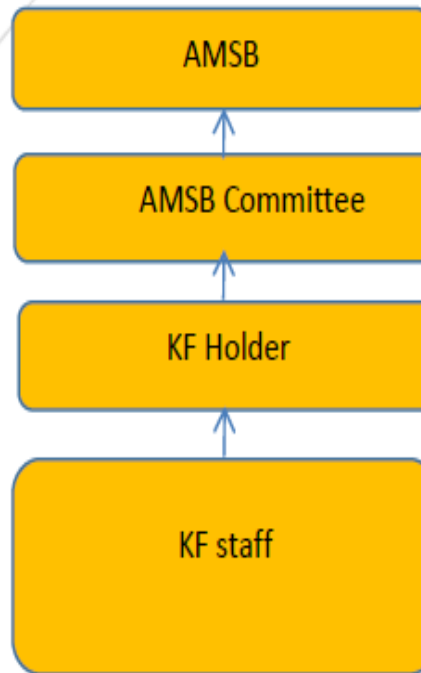
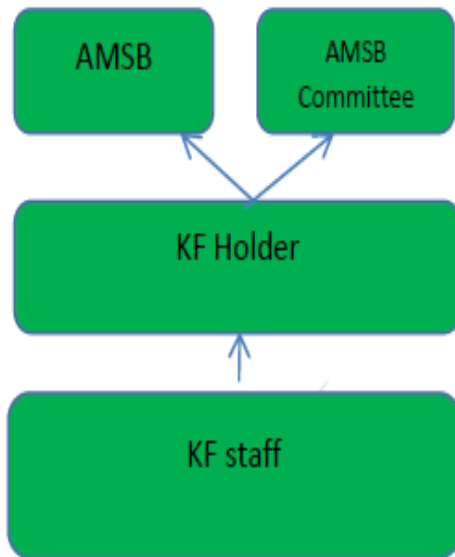
Responsibilities of a bank's audit committee:

- **Financial reporting**, including **disclosures**
- **Internal control**
- **Internal audit**
- The statutory or **external auditor**
  - » Appointment, reappointment, dismissal and remuneration
  - » Compliance with relevant ethical requirements, in particular independence and objectivity
  - » The statutory audit or external audit
- **Remedial actions**

Směrnice 2014/56/EU - Výbor pro audit (čl. 39) a řídicí a kontrolní systém

„6. **Aniž je dotčena odpovědnost** členů správních, **řídicích nebo dozorčích orgánů** nebo jiných členů jmenovaných valnou hromadou společníků či akcionářů auditovaného subjektu, **výbor** pro audit **mimo jiné**:

- a) **informuje** správní nebo **dozorčí orgán** auditovaného subjektu o výsledku povinného auditu ...a vysvětlí, jakým způsobem povinný audit přispěl k integritě účetního výkaznictví a jaká byla role výboru pro audit v tomto procesu;
- b) **sleduje postup účetního výkaznictví a předkládá doporučení nebo návrhy** k zajištění jeho integrity;
- c) **sleduje účinnost systémů vnitřní kontroly a systémů řízení rizik podniku a** případně jeho **vnitřního auditu s ohledem na účetní výkaznictví auditovaného subjektu, aniž by narušil jeho nezávislost**;
- d) **sleduje povinný audit** ročních a konsolidovaných účetních závěrek ..
- e) **posuzuje a sleduje nezávislost statutárních auditorů** ..., zejména pak vhodnost **poskytování neauditorských služeb** auditovanému subjektu ...
- f) **odpovídá za postup při výběru statutárního auditora** ...“

AMSB – vedoucí orgán
– řídicí a kontrolní funkce

KF – klíčová funkce
(risk,
compliance,
interní audit,
pojistněmatematická fce)

green

-

lower supervisory **concern**

yellow

-

medium supervisory concern

orange

-

higher supervisory **concern**

„In the green structure, the existence of a committee does not impede the direct access of the key function to the AMSB.“

Vyhláška č. 163/2014 Sb. dne 30. července 2014 o výkonu činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry

„§ 11

(1) **Povinná osoba zajistí**, že její **orgán, výbor a jejich členové**, jakož i jimi vykonávané činnosti, **splňují požadavky** podle § 13 až 19 a další požadavky jim **stanovené** touto vyhláškou nebo zákonem, který tato vyhláška provádí, nařízením nebo jinými **relevantními předpisy včetně vnitřních**.

(2) *Povinná osoba zajistí, že veškeré schvalovací a rozhodovací procesy, jakož i kontrolní a další její významné činnosti včetně souvisejících působností a pravomocí a vnitřních předpisů je možné zpětně vysledovat a rekonstruovat, včetně působností a pravomocí, složení a fungování orgánů a výborů povinné osoby a působností, pravomocí a činností jejich členů. K zabezpečení tohoto požadavku slouží též systém uchovávání informací, který povinná osoba zavede a udržuje.*

(3) Povinná osoba zajistí **vyváženost působnosti** při **schvalovacích, rozhodovacích a kontrolních činnostech** a zamezí nepřiměřenému vlivu jediné osoby nebo malé skupiny osob na tyto procesy; to platí i v rámci konsolidačního celku.

§ 14

(2) **Kontrolní orgán** se předem vyjadřuje k návrhu na pověření fyzické nebo právnické osoby zajišťováním výkonu funkce řízení rizik, funkce compliance a **funkce vnitřního auditu** nebo na její odvolání. Kontrolní orgán vhodným způsobem **posuzuje činnost** těchto osob. Bez souhlasu kontrolního orgánu nelze osobu z těchto funkcí odvolat. V případě, že do výkonu funkce je zapojeno více osob, **vyjadřuje se** kontrolní orgán pouze **k návrhu na pověření nebo odvolání** osoby ve vedení dotčené funkce.

(3) Kontrolní orgán **stanoví** zejména **zásady odměňování** osoby, k jejímuž pověření vedením funkce se předem vyjadřuje podle odstavce 2, a členů řídicího orgánu, pokud toto není v pravomoci valné hromady nebo členské schůze.

§ 15

(1) **Povinná osoba přijme opatření, která vedou k zajištění, že kontrolní orgán jako celek a jeho členové mají pro výkon svých činností vhodné odborné, časové a další předpoklady a věnují jim odpovídající a dostatečné kapacity. Součástí vhodných předpokladů pro výkon činnosti kontrolního orgánu jako celku je dostatečná míra nezávislosti při plnění svých povinností. Obdobně se tyto požadavky uplatní na výbor kontrolního orgánu a jeho členy.**

(2) *Pokud povinná osoba zřizuje z vlastního rozhodnutí nebo na základě zákona nebo jiného právního předpisu výbor kontrolního orgánu, jednoznačně vymezí jeho působnost a pravomoci, složení, způsob jednání a rozhodování a začlenění výboru do organizačního uspořádání a informačních toků povinné osoby. Činnosti výboru se zaměřují na účelnou podporu činností kontrolního orgánu. Odpovědnost kontrolního orgánu nelze přenést na jeho výbor, ledaže jiný právní předpis stanoví jinak.*

(3) **Pokud** povinná osoba **nezřizuje výbor** nebo výbory kontrolního orgánu, **uplatní se požadavky** stanovené touto vyhláškou nebo jiným právním předpisem **na složení a činnost určitého výboru** kontrolního orgánu **obdobně na její kontrolní orgán** a jeho členy a taková činnost kontrolního orgánu se považuje za zvláštní kontrolní činnost kontrolního orgánu.

(5) Pro účely zřizování výborů pro jmenování, pro rizika a pro odměňování se považuje postavení povinné osoby za významné, pokud podíl povinné osoby na celkové bilanční sumě všech povinných osob na daném trhu dosahuje nebo přesahuje 5 %.

(6) **Povinná osoba, která není** podle odstavce 5 považována za **významnou, může sloučit výbor pro rizika a výbor pro audit⁹⁾** s tím, že na sloučený výbor se použijí obdobně požadavky stanovené pro každý výbor samostatně.

⁹⁾ **Zákon** č. 93/2009 Sb., **o auditorech** a o změně některých zákonů (zákon o auditorech), ve znění pozdějších předpisů.

§ 16

Řídicí orgán zajistí vytvoření uceleného a přiměřeného řídicího a kontrolního systému a soustavné **udržování jeho funkčnosti a efektivnosti v jeho celku i částech, včetně**

- f) **zajištění integrity systémů účetnictví a finančního výkaznictví,**
- g) **zajištění spolehlivosti finanční a provozní kontroly a**
- h) *zajištění plynulého výkonu činnosti a trvalého fungování povinné osoby na finančním trhu v souladu s předmětem a plánem její činnosti.*

§ 18

(1) Řídicí orgán **schvaluje** a pravidelně **vyhodnocuje**

- a) *celkovou strategii,*
- b) **organizační uspořádání,**

- g) **zásady systému vnitřní kontroly, v tom** vždy zásady pro
1. zamezování vzniku možného střetu zájmů,
  2. compliance a
  3. **vnitřní audit,**

§ 21

(1) Povinná osoba zajistí, že orgánům a výborům, pokud jsou zřízeny, jejich členům a dalším pracovníkům a útvarům je na všech řídicích a organizačních úrovních vymezena působnost a pravomoci tak, aby bylo **dostatečně zamezeno vzniku možného střetu zájmů**.

(6) **Výkon vnitřního auditu je nezávislý** na jiných činnostech povinné osoby, jakož **i na výkonu jiných kontrolních funkcí povinné osoby**. Výkon vnitřního auditu je neslučitelný s členstvím v orgánu dané povinné osoby; to platí i pro osobu blízkou členovi orgánu dané povinné osoby.

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 163/2014 Sb.

Podrobnější vymezení některých požadavků na činnosti a *výbory kontrolního orgánu*

Obecná ustanovení o výborech

1. **Povinná osoba zajistí**, že **výbor kontrolního orgánu je složen z nevýkonných členů kontrolního orgánu**, ledaže právní předpis stanoví jinak.

2. **Na činnosti výboru kontrolního orgánu se mohou podílet i jiné osoby** než členové daného výboru, pokud je to účelné a povinná osoba zajistí, že takové uspořádání je jednoznačně stanoveno, nemůže tím dojít ke střetu zájmů nebo ovládnutí či jinému nežádoucímu ovlivnění rozhodování nevýkonných členů ve výboru a informace o této skutečnosti je přiměřeně dostupná, a to i veřejnosti. ...

Výbor pro **odměňování** ...

Výbor pro **rizika** ...

Výbor pro **jmenování** ...“.

„Česká národní banka **při výkonu dohledu** dodržování příslušných požadavků právních předpisů **postupuje** individuálně, **s přihlédnutím ke konkrétním podmínkám zaměření a uspořádání výkonu činnosti daného poskytovatele finančních služeb**⁸. Česká národní banka vychází také z uveřejněných úředních sdělení ke kvalitativním požadavkům souvisejícím s výkonem činnosti na finančním trhu; tím není dotčeno právo poskytovatele finančních služeb individuálně stanovit a uplatňovat jiné interní postupy (zásada „comply or explain“).“

⁸ Např. § 25 odst. 3 zákona o bankách; § 22 odst. 8 zákona o spořitelních a úvěrních družstvech; § 135 odst. 4 zákona o podnikání na kapitálovém trhu.

Přístup ČNB k výkonu dohledu, včetně dohledu dodržování kvalitativních požadavků, je rizikově orientovaný.

**Legislativní rámec ČNB považuje za vyhovující.
Celkově převažuje pozitivní hodnocení.**

www.cnb.cz

Věra Mazánková
sekce regulace a
mezinárodní spolupráce na FT
vera.mazankova@cnb.cz